

In de tiendelige serie De Babyspecialist haken we in op alle facetten die komen kijken bij het werken met de allerkleinsten in de kinderopvang. Dit is aflevering 7: bewegen en spelen.

TEKST WEIJA STEFFENS FOTO FOTOLIA

BABY'S ontspannen uitdagen

Dat ieder kind zich op zijn eigen manier en tempo ontwikkelt, weten we allemaal. Maar dat elk kind onbewust keuzes maakt in de focus van zijn ontwikkeling, is waarschijnlijk minder bekend. Een kind weet zelf het beste wanneer het toe is aan een volgende stap. Door nabij te zijn en te observeren kun je beter oog hebben voor het doel en het ritme van een kind, weet orthopedagoog en coach Natasja de Kroon.

Volg het kind

Volgens haar werkt het juist averechts als je een kind overstimuleert. 'Je moet het aandurven het tempo van het kind te volgen. We zijn geneigd baby's te willen helpen als we zien dat iets niet lukt. Bijvoorbeeld bij het omrollen of lopen. We geven dan al snel vaak letterlijk het duwtje in de rug. Op zo'n moment vergeten we dat als een kind het nog niet kan, wil of doet, dat een teken is dat het lichaam er nog niet klaar voor is. Forceer je toch, dan kun je zelfs schade aan het lijfje veroorzaken. Bovendien leer je een kind door telkens de helpende hand te bieden dat hij een ander nodig heeft om iets te kunnen, om succesvol te zijn. Een kind leert vooral van veel oefenen, dingen uitproberen, vallen. Je stimuleert een kind dus meer door het de ruimte te geven en dingen te laten ervaren door *trial and error*. Een kind leert zo zijn eigen kracht en vermogen kennen en te vertrouwen op zijn lichaam. En het geeft een boost aan het zelfvertrouwen!' Natasja is zich bewust van de verantwoordelijkheid die we hebben voor de kinderen die we onder onze hoede hebben. Maar dat wil niet zeggen dat ze geen blauwe plekken mogen krijgen, vind ze. 'De kans dat een kind botst, valt of uitglijdt is altijd aanwezig, maar durf dat risico te nemen.'

Uitdagende ruimte

Natasja is geïnspireerd door de visie van pedagoog Emmi Pikler. En die zegt ook dat het vooral belangrijk dat we kinderen de ruimte geven om uit zichzelf te spelen, te bewegen en met hun lijf te experimenteren. Het brein ontwikkelt zich daardoor ook beter. Natasja: 'Je kunt kinderen heel goed op een ontspannen manier uitdagen. Maar kijk voordat je daaraan begint ook eens goed naar de ruimte waarin de kinderen spelen en bewegen. Waar en hoe spelen de kinderen, wat prikkelt ze, is er genoeg voor ze om te ontdekken, hebben ze genoeg beweegruimte zonder onder de voet te worden gelopen? Met een paar simpele elementen kun je een ruimte al veel prikkelender maken. Voor de allerkleinsten is bijvoorbeeld een grondbox ideaal. Een kindje dat gaat klauteren zal veel uitdaging vinden in een klimplateau of een kruipeiland; dat is een soort minipodium met een of twee treetjes. Of zet een klein houten klimrekje neer. Je kunt ook kiezen voor allerlei verschillende ontdekplekjes in een ruimte. Of denk eens aan massage. Dat leert kinderen van alles:

TIPS VAN NATASJA:

- Denk altijd na waar je de baby legt: wat is er voor het kind te zien, te doen en te ontdekken?
- Kies voor een grondbox zodat de kinderen veilig kunnen bewegen en de ruimte daarvoor hebben.
- Bied baby's heel gericht materiaal aan: een stoffen, kleurrijke bal of een zachte, bonte doek. Geef liever één ding, dan te veel tegelijk.
- Zet een kind niet weg in een box of wippertje, betrek baby's zoveel mogelijk bij activiteiten en de andere kinderen op de groep.
- Laat je inspireren door de visie van pedagoog Emmi Pikler: <http://pikler.nl/>.

'Ga naar buiten, óók als het regent'

wat zit er aan mijn lijf, wat voel ik? En altijd goed: vaker naar buiten. Eigenlijk kun je alle activiteiten die je binnen doet, ook buiten doen. Fruit eten, een verhaal lezen. Of draai het om en haal buiten een keer naar binnen. Van een grote teil kun je ook een zandbak maken.'

Mindset

Volgens Natasja is het vooral een mindset, een manier van denken. 'Leef je in in het kind: wat is het beste voor zijn ontwikkeling? En investeer daarin. Geef een keer geen speelgoed voor Sinterklaas, maar schaf voor ieder kind een regenpak of -laarsjes aan. Of gun jezelf een goede bolderkar, zodat je altijd naar buiten kunt.' En dat betekent ook: plannen. 'Bepaal van tevoren wanneer jullie naar buiten gaan - en gá dan ook, zelfs als het regent. En maak een taakverdeling: wie zit er bij de kinderen, wie doet de andere taken? Alles wat je wilt lukt, als je het belangrijk genoeg vindt. Zet het in je pedagogisch plan, leg afspraken vast. Bedenk gewoon goed voor wie je het doet en waarom. Bij baby's denken we vaak alleen aan verzorging, maar je hebt ze zoveel meer te bieden. Dat is enorm waardevol en dat moeten we koesteren.' <

DIT ARTIKEL MAAKT ONDERDEEL UIT VAN DE OPLEIDING TOT BABYSPECIALIST IN DE KINDEROPVANG. WIL JE MEER INFORMATIE OF DEELNEMEN AAN DE OPLEIDING, NEEM DAN CONTACT OP MET DE KINDEROPVANG ACADEMIE VIA INFO@KINDEROPVANGACADEMIE.NL OF (030) 233 13 30.